

TEKNISKA HÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Aktuellt

TEKNISKA HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Juli 2011

Forskningsmedel från KK-stiftelsen

Högskolan i Jönköping får 36 miljoner från KK-stiftelsen. Det är forskargruppen inom material och tillverkning vid JTH som tilldelas pengarna som ska stödja forskningen under sex år. Det är den första forskningsprofil från KK-stiftelsen som går till Högskolan i Jönköping.

Verksamheten vid forskargruppen material och tillverkning inriktning gjutning startade 1995 och har vuxit till en internationellt välkänd forskningsverksamhet med forskarutbildning.

Även inom högskoleingenjör- och masterutbildningen ges en nationellt unik utbildning med inslag av gjutning och gjutna material.

Läs mer på mittuppslaget

Femhundra studenter ut på arbetsmarknaden

Från vänster ses maskiningenjörerna Filip Ahnstedt, Sofia Rudstam, Anna Linné, Lotta Skogelind och David Röstedal. Foto: Christina Almgren

Vid avslutningen den 1 juni samlades samtliga avgångsstudenter vid JTH till en avslutningshögtid. Det är högskoleingenjörer, teknologiestrar och tekniker.

Arbetsmarknaden är god för studenterna från JTH. Många får erbjudande om jobb innan de har tagit ut sin examen.

– De studenter som har sökt jobb har fått det. I alla fall de som läst maskinteknik med inriktning produktutveckling och design, säger Lotta Skogelind som började på Kongsberg Automotive i Mullsjö direkt efter examen. Sofia Rudstam väljer att läsa utomlands:

–Jag ska åka till Edinburgh i Skottland och läsa en termin efter det kommer jag att söka jobb.

Filip Ahnstedt ska söka jobb efter sommaren:

–Arbetsmarknaden för konstruktörer är god så jag tror inte det är några problem att få jobb.

Ett stort antal företag och organisationer delade ut stipendier till studenterna. Årets talare från näringslivet var årets alumner 2010 Karl-Anders Bringfeldt och Julia Engberg som höll tal till studenterna.

Lars Vegehall är årets lärare 2011. Han undervisar på ljusdesignprogrammet vid JTH. Foto: Christina Almgren

Årets lärare 2011

Lars Vegehall har utsetts till årets lärare av studenterna vid JTH. Det var som vanligt stor konkurrens med andra lärare. Lars är lärare på ljusdesignprogrammet vid JTH sedan fem år. Innan dess har han jobbat i trettiofem år med belysning.

– Intresset för belysning grundlades tidigt med möjligheten att utveckla nya energieffektiva belysningsarmaturer, säger Lars.

Motiveringen till årets lärare var ”Han är alltid på glatt humör, engagerad och motiverande samt bidrar till en god stämning i klassen. Han är mycket pedagogisk, alltid väl förberedd och tar sig tid att förklara. Han lägger ner sin själ i sina studenters utbildning.”

Varför tror du att du har blivit årets lärare?

– Det finns mycket lite läroböcker i ämnet så jag producerar egna kompendier för varje kurs och delar med mig av mina kunskaper. Sedan är det nog min ledarstil att entusiasmera och viljan att alla ska lyckas med studierna.

Det går inte att ta fel på entusiasmen från Lars sida att ha fått priset.

– Jag är både glad och stolt över att studenterna har utsett mig till årets lärare. Samtidigt sporrar det mig att bli bättre, tillägger Lars.

Alumnträff den 24 september

Boka redan nu lördagen den 24 september då vi bjuder in våra alumner. Samma dag har Jönköpings kommun Kulturldagnatt vilket innebär att det är fest i Jönköping hela dagen, kvällen och natten. www.kulturldagnatt.se

Program och anmälan:
www.jth.hj.se eller alumni.jth.hj.se

VD har ordet

Den 13 januari invigde JTH forskarskolan - Industriell produktframtagning. Den är en viktig milstolpe för uppbyggnaden av vår forskarutbildning.

Forskarutbildningsämnena maskinkonstruktion, material och tillverkning samt produktionssystem. Forskningen sker i de flesta fall i samverkan med industrin och andra organisationer. Samarbetet sker oftast i forskningsprojekt där doktoranderna tar sig an forskningsfrågor och där seniora forskare deltar i samma projekt.

Våra forskare arbetar ständigt med att ansöka om forskningsmedel. Arbetet har under året haft framgång och jag vill särskilt nämna KK-profilen CompCAST. HJ har för första gången beviljats medel för en s.k. forskningsprofil av KK-stiftelsen. Det är forskningsmiljön material och tillverkning som har beviljats 36 miljoner. Eftersom industrin investerar lika mycket omfattar satsningen 72 miljoner kronor under sex år.

Vi har många duktiga studenter. Jag vill lyfta fram David Stadlbauer, utbytesstudent från Tyskland, på masterprogrammet Industridesign. Han vann priset Aluminiumdesign 2010 med cykelhållaren Fuse. I priset ingår utveckling av en prototyp för 100 000 kronor.

Med stolthet har vi i år utexaminerat över 500 ingenjörer och tekniker från JTH. Avslutningen var en fin högtid med över 1500 deltagare. Många representanter för näringsliv och offentlig sektor deltog och delade ut stipendier till välförtjänta studenter. Studerandesektionen uppmärksammade våra duktiga lärare genom att hylla årets högst rankade lärare, Lars Veghall. Grattis till utmärkelsen Årets lärare Lars!

Jag vill också gratulera våra nyutexaminerade studenter till en god arbetsmarknad. Under mina snart tjugo år på JTH har jag inte tidigare upplevt ett så stort efterfrågetryck från avnämarna. Många av våra studenter vittnar om att de redan fått anställning och inte sällan hade de flera erbjudande att välja mellan.

Jag tillönskar alla en riktigt skön sommar!

Jörgen Birgersson
vd vid JTH
Foto:
Patrik Svedberg

Dick Birgerssons minnesfond

Per Sångberg, Lisa Jonsson, Master i Produktutveckling: Industridesign

Fläkt Woods AB

Andreas Karlsson,
Industriell organisation och ekonomi
Sofia Rudstam, Maskinteknik

Jönköpings Borgarekassa och Bjuggska fonden

Björn Bergqvist, Jonas Lindgren, Maria Johansson, Christoffer Wassenius, Marcus Lundberg, Master i Produktutveckling: Industridesign

Jönköpings Byggförening

Malin Johansson, Anton Broberg-Holm, Byggnadsteknik

Landskap och Markkonsult Kenth Henriksson AB

Mattias Holmbom, Byggnadsteknik

NY

Andreas Hultgren, Johan Karlsson, Grafisk design och webbutveckling

PWA

Regina Isacson, Axel Gyllensvan, Annie Larsson, Sandra Laving-Friman, Grafisk design och webbutveckling

Fortsättning från förstasidan

Forskningspengar från KK-stiftelsen

Forskningsprofilen CompCAST

Forskningsprofilen CompCAST ingår som en del i JTH:s satsning på gjutning av komponenter som är unik i Sverige.

– För att få denna typ av finansiering från KK-stiftelsen krävs att forskningen både har vetenskaplig höjd och är relevant för svensk industri. Dessutom krävs att högskolan har examensrätter i teknisk forskarutbildning. Vilket vi fick 2010, säger rektor Anita Hansbo. Femton års arbete med stöd från regionen och industrin har gett resultat.

Forskning i samarbete med industrin

Forskningsprojektet sker i samarbete med industrin. Det är åtta företag som är med i projektet. Företagen representerar många olika produkter men främst produkter för fordons- och telekomindustrin. Exempel på produkter som komponenterna ingår i är lastbilar, personbilar, trädgårdsmaskiner, motorsågar, dieselmotorer och sändare för mobiltelefoni.

– Forskningsatsningen i samproduktion med JTH kommer att leda till värdefull ny kunskap och kompetens inom området lättmetaller, vilket möjliggör vidareutveckling av våra produkter, säger Dan Ericsson, utvecklingschef Husqvarna AB.

Från vänster utvecklingschef Dan Ericsson Husqvarna AB, professor Ingvar L. Svensson och vd Jörgen Birgersson båda JTH. Foto: Christina Almgren.

Qrtech AB

Fredrik Färg, Elektroteknik

Saabgroup

Henrik Gustavsson, Henrik Jonsson, Datateknik

Sveriges Bygginstrumenter

Hanna Ogstedt, Liza Andersson, Malin Krantz, Joel Spångby, David Gustafsson, Byggnadsteknik

Sveriges Ingenjörer

Simon Fridh, Anna Faag, Tjener Khalil, Byggnadsteknik
Sandro Savarin, Maskinteknik

Stiftelsen

**Näringslivets Donationsfond
Gunnar Randholms stipendium**

Från vänster Anna Runesson, maskinteknik, Elin Humble, industriell organisation och ekonomi, Birgit Tyréus stipendieutdelare, Klas Gustafson, Ljusdesign, Joakim Forslin, Ljusdesign och Göran Kinnander vd Handelskammaren i Jönköping. På bilden saknas Stephanie Borg, Grafisk design och webbutveckling. Foto: Christina Almgren

System AB

Martin Nilsson, Zlatan Filipusic, Datateknik
Niklas Wallin, Datanätteknik
Maria Daggfelt, Nils Kristensen, Maskinteknik

Tekniska Föreningen

Maria Liabäck, Byggnadsteknik
Sofia rudstam, Maskinteknik

Telia Sonera

Stellan Ghaderi, Datanätteknik
Henrik Olsson, Datateknik

Unionen Småland

Emmy Wixenius, Sara Olsson, Industriell organisation och ekonomi
Rikard Johansson, Torbjörn Öster, Byggnadsteknik

KK-stiftelsens syfte med finansieringen är att JTH ska bygga upp och befästa en internationellt konkurrenskraftig forskningsmiljö.
– Jag gläds åt det erkännande det pågående forskningsarbetet får och jag ser att profil-satsningen verkligen ger möjligheter att anta nya forskningsutmaningar, tillsammans med industrin, säger Ingvar L. Svensson professor och forskningsledare.
– Jag är stolt över att KK-stiftelsen ger förtroendet att tillsammans med industrin bygga upp en så kraftfull forskningsprofil, säger vd Jörgen Birgersson

Forskningsprojektet RheoCom

Inom det s.k. HÖG-programmet har KK-stiftelsen tidigare beviljat 4,5 miljoner till forskningsmiljön material och tillverkning. Projektet namnet är "Optimering av aluminiumlegering och gjutprocess för rheogjutna telekomapplikationer" (RheoCom). Det innebär ett tätt samarbete med Comptech i Skillingaryd och Huawei Technologies Sweden AB i Stockholm.

Projektledare är docent Magnus Wessén:
– Projektet syftar till att kraftigt förbättra prestandan på gjutna komponenter för vissa telekomapplikationer, i kombination med stora kostnadsfördelar.

Forskningen ger konkurrensfördelar

Per Jansson, Comptech AB i Skillingaryd:
– Vi är underleverantörer och erbjuder press- och rheogjutning. Det innebär att vi måste hitta bra och kostnadseffektiva lösningar. Med nya material med förbättrade egenskaper hoppas vi finna nya applikationer som tilltalar kunder inom elektronik, telekom och fordonindustrin.

Urban Fagerstedt, Huawei Technologies Sweden AB i Stockholm:

– Huawei är mycket intresserat av denna typ av materialutveckling. Den kommer ge oss möjlighet att stärka konkurrenskraften i delar av vårt produktutbud. Vi kan välja att spara volym, vikt och kostnad eller göra produkter med bättre prestanda.

Nya doktorer

Material och tillverkning - Gjutning

Teknologie doktor
Mathias König

Teknologie doktor Mathias König har den 17 maj lagt fram sin doktorsavhandling "Microstructure Formation During Solidification and Solid State Transformation in Compacted Graphite Iron". Handledare var professor Ingvar L. Svensson och docent Magnus Wessén. Fakultetsopponent var professor Jorge Sikora, Mar Del Plata, Argentina.

Produktutveckling

Teknologie doktor
Joel Johansson

Teknologie doktor Joel Johansson har den 29 april lagt fram sin doktorsavhandling "Automated Computer Systems for Manufacturability Analysis and Tooling Design". Handledare var Staffan Sunnersjö professor JTH., examinerator professor Rikard Söderberg Chalmers. och fakultetsopponent docent Ulf Sellgren, Kungliga Tekniska Högskolan.

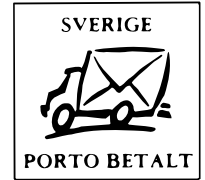
Material och tillverkning - Gjutning

Teknologie doktor
Emma Sjölander

Teknologie doktor Emma Sjölander har den 20 maj lagt fram sin doktorsavhandling "Heat treatment of Al-Si-Cu-Mg casting alloys". Handledare var professor Ingvar L. Svensson och universitetslektor Salem Seifeddine båda JTH. Fakultetsopponent var professor Sten Johansson, Linköpings Universitet.

B

Sedan femton år har JTH med framgång utvecklat och drivit kurser inom ledarskap och verksamhetsutveckling. "Att leda i förändring", "Projektledarprogrammet" och "Tillämpad Förändringsledning" är några av de kurser som många av regionens chefer och blivande chefer har gått genom åren.

Centrum för Ledarskap (CFL)

JTH har även erbjudit olika former av mer skräddarsydda utbildningar riktade mot specifika målgrupper och behov. "Ledarskapsakademien", som utvecklats i samverkan med Regionförbundet, är ett exempel.

Ledarskap i praktiken

– I mötet med våra kursdeltagare har vi uppfattat ett stort behov av att träffas och diskutera frågor som rör chefs- och ledarskap men även grunderna för en god och hållbar verksamhetsutveckling, säger universitetslektor Karin Havemose.

–Att få en inblick i olika verksamheter, tips och idéer från kollegor inom olika branscher och dessutom ny kunskap och nya insikter

kan utveckla företagets ledare och dess verksamhet. Att dessutom pröva dem i praktiken är något som har uppfattats som värdefullt i våra kurser, tillägger universitetslektor Johan Karlton.

Brett utbud av kurser

Som ett svar på detta har vi bildat Centrum för Ledarskap (CFL) för att samla våra kompetenser inom ledarskap och verksamhetsutveckling och erbjuda ett brett utbud av kurser och utbildningar inom området. CFL är starten på ett mycket spännande utvecklingsarbete som kommer att vara till nytta för regionens kommuner, företag och utveckling!

Kontakt: monica.hjelmaker@jth.hj.se

Monica Hjelmåker koordinator, Annika Engström doktorand, Johan Karlton, Karin Havemose och Anette Karlton samtliga universitetslektorer. Foto: Christina Almgren

Nya docenter

Produktutveckling

Docent
Fredrik Elgh

Fredrik Elgh är från den 1 juni anställd som docent i produktutveckling och tillträder som forskningsledare för forskargruppen Produktutveckling inriktning datorstödd konstruktion vid avdelningen maskinteknik. Han har antagits som oavlönad docent i Product and Production Development vid institutionen Produkt- och produktionsutveckling, Chalmers tekniska högskola. Titeln på docentföreläsningen, som hölls 23 maj 2011, var "Special som standard med automatiserad konstruktion och beredning". Elghs forskning är inriktad mot nya metoder och verktyg för effektiv konstruktion och beredning av kundanpassade produkter.

Produktionssystem

Docent
Kristina Säfsten

Kristina Säfsten har antagits som oavlönad docent i produktionssystem vid Tekniska Högskolan i Jönköping och är sedan 9 april 2011 docent i produktionssystem vid avdelningen för industriell organisation och produktion. Titeln på docentföreläsningen som hölls 8 april 2011 var "Produktionssystem – en central del av produktframtagning". Säfstens forskning syftar till att på olika sätt skapa förutsättningar för att bedriva konkurrenskraftig produktion i Sverige. Bland de frågor som fokuseras är samverkan mellan olika delar av produktframtagningsprocessen av stort intresse.

TEKNISKA HÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

"Aktuellt Tekniska Högskolan i Jönköping"

Postadress: Box 1026, 551 11 JÖNKÖPING
Tfn: 036-10 10 00
Fax: 036-10 05 98
E-post: info@jth.hj.se
Internet: <http://www.jth.hj.se>
Ansvarig utgivare: Jörgen Birgersson

Redaktör: Christina Almgren
Layout: Zelleri
Upplaga: 7 000 ex
Tryckeri: Tabergs Tryckeri, Jönköping